

Marianne Blöndal /Kommentarer til/

“Hvad er op og ned på hundelovsdiskussionen”
/Vibeke Knudsen, kommunikationskonsulent DKK
2013

Gennemgang af eksisterende hundelov kan ikke ske 1 dag for tidligt. Som det er nu og her, er tingene kommet helt ud af hånd - et utal af formentlig ganske normale hunde er blevet aflivet på baggrund af en total tåbelig hundelov. Jeg har flere steder kommenteret denne og vil lige nu forholde mig til skrevne udtalelse DKK/Vibeke Knudsen.

DKK er en forholdsvis lille medlemsorganisation i forhold til antallet af hundehold i Danmark.

Nogle ønsker hund med stambog, for andre betyder stambog intet. En stambog er et nogenlunde sikkert dokument for hundens afstamning x-antal generationer bagud, en afstamning på godt og ondt. Hundens “familietræ”. Denne stambog er ingen garanti for hundens adfærd. Her spiller mange faktorer ind. Køber man f.eks en Tysk Korthår, med ønsket om at bruge denne til jagt, burde dens egnethed hertil da også være at forvente. Sådan hænger virkeligheden blot ikke sammen. Der skal selvklart avles på arbejdsgener, såfremt man ønsker en arbejdshund, om den så kan opnå skønhedspræmiering på udstilling, er jo en ganske anden sag, men burde ingen indflydelse have på avlen. Skønheden vurderes af øjet, der ser - egnethed af brugsegenskaber, mental sundhed samt bruger. At så begge dele lejlighedsvis kan gå op i en højere enhed, er noget helt andet. Megen avl er efter min opfattelse igennem adskillige år blevet ødelagt både fysisk og mentalt grundet disse uheldige krav omkring udseende.

Endelig er dyrlæger, etologer m.v. Verden over ved at vågne op og oplyse om de sundhedsfarer fysisk som psykisk alt for mange racehunde slås med - menneskeskabte vel og mærke, og de peger baglæns til udstillingsverdenens skønhedsfokus. Disse problemer findes stort set ikke hos blandingerne. Men igen, intet er sort-hvidt, fodring, hundehold ja meget andet spiller ind.

Stambog er som sagt ingen garanti for adfærden hos en hund, race eller ingen race. Der er tale om nogle grove racetræk ud fra hvilke, man kan pejle sig lidt ind på, om det er en sådan type, man ønsker og har baggrund for at tumle. En blanding kan være efter kendte forældre, men også alt muligt andet. Igen - det handler om håndtering af adfærden. Prægningen i opvækstens specielt første 6 mdr. er uhyre vigtig. Generne vil dog altid skulle styres og uanset, hvor godt du har præget, er det genetiske materiale som udgangspunkt det samme, og her kommer håndteringen af det enkelte individs adfærd ind i billedet. De enkelte hundetyper individuelle accept af andre hundes nærvær er meget forskellig. Nogle er mere nærværs tolerante end andre. Dette kan være en stor udfordring og kræver sin ejer.

Principielt og uden at gå i petitesser kan alle vore hunde føres tilbage til Mastiffer, Molosser og Dogger, gennem århundreder iblandet med forskellige landes egnehunde. Ud fra disse har de forskellige hundetyper/racer deres bagland.

At forbyde visse racer er set med mine øjne hverken nødvendig eller gennemtænkt.

Alt det her handler rent faktisk ikke om hundene, men om ejerskabet = mennesket, herunder de forhold, hundene holdes under.

Den Amerikanske Bulldog oplyses at skulle være forbudt. Der findes vel næppe mere elskelige eller rummelige hunde end disse. Som alle andre i den kategori, er de fantastiske familiehunde med en mental rummelighed, som står uden sammenligning. I den rummelighed indgår vel og mærke familiens flok, ikke alle og enhver. Dette træk findes jo i udpræget grad hos alle disse hundetyper, de såkaldte "tunge drenge" hvad enten vi i deres bagland taler om dogger, molosser eller mastiffer. Alle er de meget matrikulære -handler ikke om landinspektørens pæle - men om hundens. Eksempelvis nutidens Grand Danois, Broholmer, Rhodesian Ridgeback, Rottweiler, Bulldogs, Berner Sennen, Sct Bernhard, Pyrenæer, Kuvasz, Newfoundland, Boxer m.fl -alle ligger inde med disse gener, hvilket i øvrigt er ganske udmærket at være bevidst i omgangen med disse.

Bulldoggen, hvad enten man taler den engelske, amerikanske eller franske, alle er de fantastisk rummelige med en ret så lang lunte. Mere skarpe typer (ofte mere luntekorte) finder man nok mere blandt kvægdriverhundene, vogterhundene jf nævnte samt med indblanding af specielt Terriers, men igen handler det også om ejerskabet. Alle har de stærk baggrund i brugshunde og egner sig ikke til lediggang i små omgivelser. De er ikke klappehunde, og de er almindeligvis ikke at anbefale første gangs hundeejere - uanset at du selv tidligere har foreslået Broholmer til disse. Almindeligvis kommer og går man ikke bare lige ind og ud af dørene, hvor disse hunde holdes. De er og bliver matrikelkære og særdeles knyttet til selve familien. Udelukkelse af Amerikanske Bulldog er totalt ubegrundet - formentlig også de øvrige racer. Herudover indgår grundlæggende Bulldog-generne jo i mange af vore racer, også den af DKK genoplivede Broholmer. En indblanding af nyere tid, skal disse hunde forbydes?

Måske skulle man hellere fokusere på racernes oprindelige beskæftigelse i deres hjemland. Tilfældigt udvalgt og noget firkantet beskrevet men - En Rhodesian Ridgeback er eksempelvis brugt til jagt på løver, har vi løver i DK ?? Karelsk Bjørnehund til brug for bjørnejagt, har vi bjørne i DK ??, Grønlandsk Slædehund - godt nok smelter Indlandsisen, men denne race hører hjemme i sit naturlige miljø, store vidder, hårdt arbejde osv. Sådan kan man blive ved, men det kræver altså omtanke at anskaffe sig hund. Det hjælper ikke noget at gøre sig smuk og lækker på en hundeudstilling med fokus på fastsat racebestemt skønhedsideal uden skelen til brugshundeegenskaber - det må gå galt. Ydermere er flere racer efterhånden blevet udstyret med en såkaldt raceprofil og mentaltest. Disse mentaltest skematiseres ud fra menneskets ønske om adfærd i udvalgte situationer - ikke i henhold til individets genetiske materiale og individualitet. Avlsmateriale på baggrund heraf vil kunne true enhver race. Ydermere manglende accept af andre landes samme mentaltests.

Kommende hundeejere køber alt for ofte efter synet, og de ryger ind i en skrækkelig masse problemer. Ofte får de at vide, at bare de sørger for ditten og datten, så kan de snildt holde hvad hunderace, der nu måtte være tale om. Blandt f.eks jagthunderacerne er det helt tydeligt, at de af racerne, som endnu ikke har lidt "udstillingsdøden" (undskyld udtrykket, principielt har jeg intet mod skønhedskonkurrencer, når blot de begrænses til skønhed i en sund krop&sjæl) ,men som stadig fortrinsvis holdes af

jægere, ikke har disse såkaldte adfærdsmæssige problemer. Hunden bruges til det, de er skabt til - ikke brugseguede individer sorteres fra avlen og overgår måske til almen hundehold, hvor de stortrives ved at få lov til at være den, de nu engang er.

Jeg passede for nogle år siden hund for en af vor nu særdeles kendte cykelryttere. Han skulle på træningskørsel i Frankrig. På en af turene bliver han og vennen passet op af et par store hunde. De må stå af cyklerne og trække disse på udvendige side - en vis form for beskyttelse - efter hans referat i ubehagelig lang tid. Det var ikke cykelsved, der haglede, det var nærmere angstens sved. De skuede langt efter en hyrde, men han var ikke i syne. Først da hundene ligesom slap deres territorium og trak sig, kunne de 2 atter stige på cyklen og komme videre. Det er disse hundetyper i en nøddeskal. Denne normale adfærd fungerer fint i rette miljø - men så langt har vi sågu ikke mellem husene her i Danmark. Det er det jeg mener, når jeg siger rummelighed og højt til loftet.

I mit mangeårige arbejde på Tisvilde-Frederiksværk Statskovdistrikt husker jeg tilbage i halvfemserne flere henvendelser omkring problematikken ved hold af frilandsgrise. Ræven tog jævnlige ungerne - mit bedste bud var at ansætte et par store hyrdehunde eksempelvis Pyrenæer og Kuvasz typerne, det skulle nok holde ræven ude. Disse hunde hviler i sig selv ved at passe deres arbejde og kan med rette forhold være ude året rundt. Skulle der så være ønske om en decideret kæle-hygge-hund, så køb en til det. Hver ting til sin tid. Begge typer har deres individuelle behov.

Alt for mange hunde aflives, tallet er bestemt ikke for nedadgående og taler for sig selv. Der er intet i vejen med disse hunde. Ejerne har ofte blot købt med synet, men magter ikke egenskaberne og sorteper bliver hunden. Store hunde, små hunde problemerne er de samme - det er hundeholdet i Danmark, der i den grad trænger til at blive rusket op i.

I DR p4 hørte jeg i søndags en dyrlæge udtale sig om hundehold af små hunde. Problematikken omkring deres megen gøen og alene hjemme problemer, som alt for ofte medførte, at disse hunde endte på internat. Hallo! Små hunde gø'er pr definition ikke mere end store. Gøen ligger meget til hundetype uanset størrelse. Alene hjemme problemer er ofte grundet fejlhåndtering af adfærd. Små hunde ligger under for menneskets underkendelse af individet - en lille hund er blot lille i krop men bestemt ikke i mental henseende. Samtidig underkender man deres behov som hunde. Er der problemer så smut - op på armen i stedet for at konfrontere sig med, hvad det nu måtte være. De farer oftest rundt i flexline, og deres ejers totale mangel på takt og tone i forhold til andre hunde medfører ikke sjældent, at de indirekte bliver anledning til uheldige episoder. Igen - det er ikke hundene, men hundeholdet!

Som disse bidsager behandles i dag, er det kort og godt bidende + hul i modpart, der er den skyldige oven i købet uanset, at bidende hund var i snor, anden hund løs. Hunden i snor bliver i rovdirets verden angrebet og vil selvfølgelig forsvare sig. Hvis et menneske bliver overrumplet/overfaldet af anden person, og i selvforsvar får langet vedkommende en på hovedet, da skulle det da helst ikke være forsvarende, der blev kendt skyldig=gerningsmanden=gerningshunden - så kan vi da ikke komme længere ud. Forskellen er den samme. Her behøver man ikke nogen adfærdskyndig, det er viden alle hundeejere burde besidde. Der er brug for takt og tone for ejer af løsgående hund i et omfang, der skal kunne mærkes. Løsgående hunde kan og skal

ikke accepteres på andre steder end, hvor løsgående hunde -vel og mærke under fuld kontrol- er tilladt. Her må være nul tolerance, efterfølgende er det så op til ejer at sørge for, at episoden var et engangstilfælde! I modsat fald fradømmes retten til hundeholdet med deraf følgende konsekvenser.

Ofte skrives der, at "kamphundetyperne" ikke udviser almindelig adfærd ved overfald. Det er bestemt ikke korrekt. De forskellige hundetyper har hver deres måde at gebærde sig på, også når det gælder ovennævnte. Alt efter situationen varierer kropsholdning, haleføring, øjne, selv den korte pels kan få længere mellem stråene. Bevægelserne bliver nærmest statiske.

Hunde nøjes ikke altid med blot at jage uønsket selskab væk. Alt efter hvad de forsvare, og om de evt er blevet overrumplet, vil de være mere eller mindre tændt/tolerante. At den jagede skulle smide sig på ryggen for at overgive sig er bestemt ingen sikkerhed for ikke at blive bidt - formentlig blive bidt ihjel. Den adfærd er forholdsvis almindelig hos hundene.

I situationer, hvor hunde er tæt på at angribe eller er kommet i kamp, ses ofte omtalte "logren" med halen. Jeg kan oplyse, at der ikke logres men "slåes" med halen, og der er en væsentlig forskel. Hvor den bløde vuggende bevægelse er venskabelig, så er den piskende/slående det stik modsatte. Har man en sådan hund foran sig, vil man bemærke, at dens pupiller nærmest ligner "metallic" - kan man ikke forsvare sig her, er det bare med at komme i sikkerhed.

Personligt har jeg oplevet dette nogle gange og i den forbindelse sat stor pris på muligheden for at lukke lågen, men hunden har givet advarslen. Efterfølgende må man arbejde med hunden ud fra dette. Disse hunde er som regel pragtfulde og ekstremt kærlige, man skal blot lige have lukket op for sjælen.

2 hunde som angriber hinanden (begges størrelse spiller ind) rejser sig ofte på bagbenene, falder ned og fastholder typisk hals-nakkebidet - denne fastholdelse kan stå på ret så længe. Hver især afventer modpartens erkendelse af at have tabt magtkampen. Smerte eksisterer ikke på dette tidspunkt, adrenalin mv kører på sit højeste.

Hunde kan det ene øjeblik tumle og lege, et split sekund efter ryger nogle i totterne på hinanden. Det er ganske almindeligt, som regel går de dog hurtigt hvert til sit måske med et par skrammer, men normal adfærd. En af årsagerne til, at vi mennesker fejlfortolker dette, er vores hang til at menneskeliggøre hunde f.eks såkaldt hilsetræning "god dag Tante Anna -jeg har en lille ting med til dig" - glem det, sådan fungerer rovdyrverdenen ikke uanset race, type, lille eller stor, reglerne er ens.

Om hunde har stambog eller ej har intet med deres adfærd at gøre, denne er 100% individuel også såkaldte racerene hunde imellem.

Skal alt dette koges fra suppe til fond, da glem alt om forbudte hunderacer/typer, fokuser i stedet for på hundeholdet, reglerne for dette. Her er der vitterlig noget at komme efter. Samtidig skal der ruskes op i adfærdsviden, som det for mig ser ud i dag, kører man stadig i fejlfortolket omgang med hunde, en omgang som tager udgangspunkt i mennesket og ikke i hunden.

Pudsigt at man, når man eksempelvis vil vide noget om aber, løver osv, er parat til at sætte sig ind i hvad som helst, men når vi når til hunden, så kammer alt over og bliver menneskeliggjort. Vi presser vores adfærd ned over hunden, i stedet for at sætte os ind i denne og så komme videre derfra. Hunden er et rovdyr med adfærd som et sådant, mennesket er menneske med en sådan adfærd - men man kan snildt nyde hinanden 100% alligevel. Det handler om gensidig respekt, så fungerer tingene i fred, harmoni og i pagt med Naturen.

Her i huset kalder vi det "borgfred".

Marianne Blöndal
August 2013